

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фізіологія тварин»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	211 Ветеринарна медицина <i>ОПП Ветеринарна медицина</i>
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	Курс – 1, семестр 1-2.
Трудовісткість	Загальна кількість годин – 255 год. Кількість кредитів – 8,5. Формасеместрового контролю – залік у першому семестрі; – екзамен у другому семестрі.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет ветеринарної медицини кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробника(ів)	Киричко Олена Борисівна, кандидат ветеринарних наук, доцент ауд. 20 (навчальний корпус № 1) e-mail: olena.kyrychko@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kyrychko-olena-borysivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни: полягає в тому, щоб здобувачі вищої освіти оволоділи теоретичними і практичними знаннями щодо перебігу фізіологічних процесів, що відбуваються в організмі тварин різних видів. Це допомагає спеціалісту ветеринарної медицини вірно підібрати раціон, створити оптимальні умови для життєдіяльності організму тварин, діагностики хвороб, уявленню патогенезу, своєчасно провести профілактичні та лікувальні заходи.
Компетентності	ФК 1 – Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних; ФК 2 – Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності; ФК 4 – Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу; ФК 7 – Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

Результати навчання	ПНР 1 – Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини. ПНР 2 – Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. ПНР 22 – Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, володіти системою рухових умінь і навичок.
Методи навчання	Методи навчання: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж), наочні (ілюстрування, демонстрування, спостереження), практичні методи (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: тезування, анотування, підготовка реферату), методи формування навчальних інтересів (створення ситуації інтересу навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Поняття про фізіологію тварин. Основні принципи структурної і функціональної організації організму тварин. Тема 2. Фізіологія збудливих тканин. Тема 3. Фізіологія центральної нервової системи. Тема 4. Фізіологія вищої нервової діяльності. Зоопсихологія. Тема 5. Фізіологія системи крові. Тема 6. Фізіологія серця та кровообігу. Тема 7. Фізіологія дихального апарату. Тема 8. Фізіологія залоз внутрішньої секреції. Тема 9. Фізіологія системи травлення. Тема 10. Фізіологія обміну речовин і енергії Тема 11. Фізіологія виділення. Сечовиділення та його регуляція. Фізіологія шкіри. Тема 12. Фізіологія розмноження. Тема 13. Фізіологія лактації Тема 14. Фізіологія аналізаторів (сенсорних систем). Тема 15. Фізіологія руху та адаптації.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: - опитування; - виконання лабораторних робіт; - виконання завдань самостійної роботи (реферат). Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є: залік у першому семестрі, екзамен у другому семестрі.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу

	викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. З дотриманням академічної доброчесності. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Анатомія свійських тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія», «Біохімія з основами фізичної та колоїдної хімії».
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Фізіологія тварин: Підручник. / А.Й. Мазуркевич, В.І. Карповський, М.Д. Камбур та ін. Вінниця: Нова книга, 2008. 424 с. 2. Фізіологія тварин. Підручник. Вид. друге /За редакцією А. Й. Мазуркевича, В. І. Карповського. Вінниця : Нова Книга, 2012. 424 с. 3. Фізіологія сільськогосподарських тварин: Підручник. 2-ге вид., перероб. і

допов. / За ред. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2021. 568 с

4. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум /Мазуркевич А.Й., Трокоз В.О., Карповський В.І. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 240 с.
5. Практикум з фізіології сільськогосподарських тварин: навч. посіб. / А.Й. Мазуркевич, М.Д. Замазій, В.І. Карповський, А.А. Замазій та ін. - К. : [б. и.], 2004. - 273 с.
6. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. /Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2015. 240 с.

Допоміжні

1. Фізіологія сільськогосподарських тварин / Науменко В.В., Дячинський А.С., Демченко В.Ю. та ін. К.: сільгоспосвіта, 1994. 512 с.
2. Юдінцева В.М., Замазій М.Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин (словник-довідник). Полтава, 1999. – 240 с.
3. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. 3-тє вид., перероб. і допов. / За ред. І. Д. Дерев'янка, А. С. Дячинського. К.: Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
4. Киричко О. Б., Методичні розробки для проведення лабораторних занять з обов'язкової навчальної дисципліни «Фізіологія тварин» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина. Полтава, 2022. 87 с.
5. Югай К. М., Бобрицька О. М., Кочеткова В. В.. Фізіологія центральної нервової системи, вищої нервової діяльності та етологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Харків: Золоті сторінки, 2004. 107 с.
6. Югай К. М., Бобрицька О. М., Кочеткова В. В.. Фізіологія травлення: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Харків: Золоті сторінки, 2004. 96 с.
7. Кулинич С.М, Бердник В.П., Киричко Б.П., Киричко О.Б., Бердник І.Ю. Методичні вказівки «Органи кровотворення та імуногенезу» до лабораторної, індивідуальної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр». Полтава, 2021. 22 с.
8. Кулинич С.М, Бердник В.П., Киричко Б.П., Киричко О.Б., Бердник І.Ю. Методичні вказівки «Орган зору та очні захворювання» до лабораторної, індивідуальної та самостійної

роботи для здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр». Полтава, 2021. 32 с.

9. Киричко О.Б., Савченко В.О. Вплив обмінних процесів на відтворювальну здатність корів / Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 247-248.
10. Киричко О.Б., Савченко В.О. Корекція репродуктивної функції корів. / Актуальні проблеми незаразної патології тварин: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 22 квітня 2021 року). С. 37-39.
11. Дмитренко Н. І., Киричко О. Б., Шерстюк Л. М. Сучасні методи визначення оптимального терміну парування у собак / Актуальні проблеми незаразної патології тварин: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (м. Полтава, 22 квітня 2021 року). С. 18-21. Киричко О.Б.,
12. Бердник В. П., Киричко О. Б. Фізіологічні аспекти застосування мінералу полтавський бішофіт / Актуальні проблеми фізіології тварин : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 120-річчю О. В. Квасницького (м. Полтава, 17–18 вересня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 25-26.
13. Киричко О. Б., Киричко Б. П., Щерстюк Л.М., Панова А.М. Гематологічні та біохімічні показники крові хворих на панлейкопенію котів при застосуванні розчину полтавського бішофіту. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2021. № 4.
14. Киричко О. Б., Киричко Б. П., Тітаренко О. В., Сидоренко В. В. Застосування розчину полтавського бішофіту для профілактики ентероінфекцій та формування колострального імунітету телят. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 213-219.
15. Киричко О. Б., Тітаренко О. В., Шерстюк Л. М., Ісичко В. М. Фізіологічний статус собак при застосуванні розчину Полтавського бішофіту за парвовірусного ентериту, 2022 Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2022. № 3. С. 124–129.

Інформаційні ресурси

1. Фізіологія тварин: Підручник. / А.Й. Мазуркевич, В.І. Карповський, М.Д. Камбур та ін. Вінниця:

	Нова книга, 2008. 424 с. URL: https://books.google.com/books/about/Фізіологія_тварин 2. Фізіологія сільськогосподарських тварин: Підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. / За ред. Науменко В. В., Дячинський А. С. Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. К.: Центр учбової літератури, 2009. 568 с. URL: https://studfile.net/preview/3541675/Фізіологія_сільськогосподарських_тварин - Підручник 3. Науменко В. В., Дячинський А. С., Демченко В. Ю., Дерев'янка І. Д. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. — 3-тє вид., перероб. і допов. / За ред. І. Д. Дерев'янка, А. С. Дячинського. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 264 с. URL: https://uchebnik-online.net/book/794-fiziologiya-silskogospodarskix-tvarin-praktikum-umenko-v-v-dyachinskij-a-s-demchenko-v-yu-derevyanko-i-d/2-anotaciya.html 4. Серце. Серцевий цикл. URL: https://www.youtube.com/watch?v=KdSS1buu-UA 5. Дослідження системи органів дихання у тварин. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ldp_-64NFqQ
Рік введення	2023 – 2024 н. р.